

Ardystio Grantiau a Ffurflenni Cysylltiedg 2019-20 – Cyngor Sir Ddinbych

Blwyddyn archwilio: 2019-20

Dyddiad cyhoeddi: Mawrth 2020

Cyfeirnod y ddogfen: 2311A2021-22

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o'r gwaith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Os gwneir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae adran 45 o'r cod yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. O ran y ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru ac Archwilio Cymru yn drydydd partïon perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu ailddefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Cynnwys

Adroddiad cryno

Crynodeb

4

Penawdau

5

Crynodeb o ganlyniadau gwaith ardystio

7

Adroddiad cryno

Crynodeb

- 1 O dan baragraff 20 o Atodlen 8 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, bydd yr Archwilydd Cyffredinol, os bydd yn ofynnol gan lywodraeth leol neu gorff arall sy'n derbyn grantiau, yn gwneud trefniadau ar gyfer ardystio hawliadau a ffurflenni cysylltiedig (y cyfeirir atynt fel hawliadau grant, o hyn ymlaen).
- 2 Gwnaethom ymgymryd â'n gwaith gyda'r nod o ardystio hawliadau unigol ac ateb y cwestiwn:
'A oes gan Gyngor Sir Ddinbych (yr Awdurdod) drefniadau digonol ar waith i sicrhau bod hawliadau grant cydgysylltiedig, cywir, amserol wedi'u dogfennu'n briodol yn cael eu cynhyrchu?'
- 3 Rydym wedi cwblhau'r archwiliad ac wedi dod i'r casgliad, er bod gan yr Awdurdod drefniadau digonol ar y cyfan ar gyfer cynhyrchu a chyflwyno ei hawliadau grant 2019-20, bod lle i wella. Rydym yn parhau i weithio gyda'r Awdurdod i wneud y gwelliannau hyn ar gyfer 2020-21. Mae ein casgliad ar gyfer 2019-20 yn seiliedig ar y canfyddiadau cyffredinol canlynol:
 - gweithiodd yr Awdurdod yn agos gyda ni i sicrhau bod amserlen gywir a chyffredol o grantiau 2019-20 ar waith drwy gydol y flwyddyn; a
 - bod lle i wella trefniadau'r Awdurdod ar gyfer cyflwyno ei hawliadau grant i'w harchwilio.
- 4 Ar gyfer 2019-20 ardystiwyd pedwar hawliad grant gwerth £69,625,023.
- 5 Cyflwynodd yr Awdurdod 75% (tri allan o bedwar) o'i hawliadau grant 2019-20 i ni ar amser. Gallwn gadarnhau ein bod wedi ardystio'r holl hawliadau, am gyfanswm cost archwilio o £32,121 (Cafodd 9 hawliad grant eu hardystio yn 2018-19 am gyfanswm cost archwilio £59,107 yn 2018-19).
- 6 Roedd dau o'r pedwar hawliad yn amodol (1:2); mae hon yn gyfradd amodi uwch na chyfartaledd hirdymor Cymru, o 1:4.

Penawdau

Arddangosyn 1:

Cyflwyniad a chefnidir	Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi canlyniadau'r gwaith ar ardystio hawliadau grant a ffurflenni cysylltiedig 2019-20 yr Awdurdod • Fel archwilydd penodedig yr Awdurdod, gofynnir i ni ar ran yr Archwilydd Cyffredinol, ardystio hawliadau grant a wneir gan yr Awdurdod.• Ar gyfer 2019-20, gwnaethom ardystio pedwar grant gyda chyfanswm gwerth o £69,625,023.• Rydym wedi darparu Rhestr Wirio Arferion Da cynhwysfawr ar gyfer Grantiau i swyddogion i'w cynnwys ym mhob ffeil hawlio grant. Roedd y Rhestr Gwirio Grantiau yn tynnu sylw at y meysydd allweddol y byddai Archwilio Cymru yn eu hadolygu wrth gyflawni ardystiad archwilydd grant.• Rydym wedi cynhyrchu'r adroddiad hwn fel y gallwn roi adborth ar y cyd i'r swyddogion hynny sy'n gyfrifol am reoli grantiau fel y gallwn gydweithio i nodi gwelliannau pellach y gellir eu gwneud i wella'r prosesau.
Derbyn hawliadau'n brydlon	Mae ein dadansoddiad yn dangos bod 75% o'r grantiau a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn wedi dod i law erbyn y dyddiad cau a bennwyd ar gyfer yr Awdurdod yn y telerau ac amodau. Derbyniwyd yr hawliad Cymhorthdal Budd-dal Tai bum niwrnod yn hwyr, ychydig iawn o oedi nad effeithiodd ar y broses ardystio.

Canlyniadau ardystio	Cyhoeddwyd tystysgrifau diamod ar gyfer dau grant a ffurflen gysylltiedig ond roedd amodau'n angenrheidiol mewn dau achos (50%) ar gyfer y Cymhorthdal Budd-dal Tai a Phensiynau Athrawon Nodir y rhesymau dros amodi'r ddau grant isod. Gellir grwpio'r materion hyn yn faterion parhaus a'r rhai sydd y tu hwnt i reolaeth yr Awdurdod. Materion amodi a adroddwyd mewn blynyddoedd ariannol blaenorol • Cam-ddosbarthu gwariant Budd-dal Tai. Materion amodi y tu allan i reolaeth yr Awdurdod • Oherwydd cyfyngiadau teithio yn deillio yn sgil pandemig COVID-19 nid oeddem yn gallu adolygu cyfraniadau misol Pensiynau Athrawon ar gyfer 2019-20.
Addasiadau archwilio	Roedd angen gwneud addasiadau i ddau o grantiau a ffurflenni cysylltiedig yr Awdurdod o ganlyniad i'n gwaith ardystio fel archwilwr eleni • Roedd y Cymhorthdal Budd-dal Tai yn destun diwygiadau, gan gynyddu'r balans sy'n ddyledus i'r Awdurdod £123. • Gwnaed dau welliant i'r Ffurflen Ardrethi Annomestig Genedlaethol. Ni chafodd y gwelliannau hyn effaith ar y swm sy'n daladwy i Lywodraeth Cymru.
Trefniadau'r Awdurdod	Mae gan yr Awdurdod drefniadau digonol ar gyfer paratoi ei grantiau a'i ffurflenni cysylltiedig a chefnogi ein gwaith ardystio.
Ffioedd	Ein ffi gyffredinol am ardystio grantiau a ffurflenni cysylltiedig ar gyfer 2019-20 yw £32,121. Mae hyn ychydig yn is na'n hamcangyfrif gwreiddiol o £35,000 i £40,000 sydd wedi'i gynnwys yn ein Cynllun Archwilio Blynyddol.

Crynodeb o ganlyniadau gwaith ardystio

- 7 Mae'r dudalen ganlynol yn darparu crynodeb o ganlyniadau allweddol ein gwaith ardystio ar grantiau a ffurflenni cysylltiedig 2019-20 yr Awdurdod, sy'n dangos lle y gwnaed gwelliannau archwilio o ganlyniad i'n gwaith neu lle bu'n rhaid i ni amodi ein tystysgrif archwilio.
- 8 Mae amod yn golygu bod materion wedi'u nodi ynghylch cydymffurfiaeth yr Awdurdod â gofynion cynllun na ellid eu datrys drwy addasu. Yn yr amgylchiadau hyn, mae'n debygol y bydd y corff perthnasol sy'n talu'r grantiau angen mwy o wybodaeth gan yr Awdurdod i fodloni ei hun bod symiau llawn y grantiau a hawliwyd yn briodol.

Arddangosyn 2: gwybodaeth allweddol ar gyfer 2019-20

Gwybodaeth allweddol ar gyfer 2019-20

At ei gilydd, ardystiwyd pedwar grant a ffurflen gysylltiedig gennym:

- **roedd un yn ddiamod heb welliannau;**
- **roedd un yn ddiamod ond roedd angen rhywfaint o welliannau i'r ffigurau terfynol;**
- **roedd angen amod ar un i'n tystysgrif archwilio; ac**
- **roedd un yn amodol ond roedd angen rhywfaint o welliannau i'r ffigurau terfynol.**

Arddangosyn 3:

Cyf – Para 8	Grantiau a ffurflenni cysylltiedig	Hawliad yn ddyledu s	Derbyni wyd yr hawliad	Yn hwyr	Tystysgrif amodol	Addasiad (>£10,000)	Addasiad (<£10,000)
BEN01	Cymhorthdal Budd-dal Tai	30/04	05/05	Oedd	Oes	£dim	£123
LA01	Ardrethi Annomestig	29/05	29/05	Na	Nac oes	*£dim	*£dim
PEN05	Pensiynau Athrawon	31/05	29/04	Na	Oes	£dim	£dim
SOC07	Datblygiad Gweithlu Gofal Cymdeithasol	30/09	28/08	Na	Nac oes	£dim	£dim
	Cyfanswm				2	£dim	£123

* Gwnaed diwygiadau ond dim effaith ariannol ar yr hawliad oherwydd natur y camgymeriad.

9 Mae'r tabl hwn yn crynhoi'r materion allweddol y tu ôl i bob un o'r addasiadau neu amodau a nodwyd ar dudalennau 5 i 6.

Arddangosyn 4:

Cyf	Sylwadau cryno	Diwygiad
BEN01	Cymhorthdal Budd-dal Tai a Threth Awdurdod • Nododd profi Pennawd Cell 11 un achos lle'r oedd gwariant ar fudd-dal tai wedi'i ddsbarthu'n anghywir o fewn Cell 13 o'r Ffurflen Gymhorthdal gan arwain at addasiad cyfrannol i Gell 12 a Chell 13 o £123 a chynyddu'r balans sy'n ddyledus i'r Awdurdod.• Nododd Pennawd Cell 94 un achos lle'r oedd y rhwymedigaeth rhent wedi'i chapio'n anghywir ar gyfradd ystafelloedd a rennir Lwfans Tai Lleol, gan arwain at dandalu'r budd-dal tai. Lle mae budd-dal tai wedi ei dandalu, nid oes unrhyw effaith ar faint o gymhorthdal sydd i'w hawlio oherwydd ni ellir hawlio cymhorthdal ar fudd-dal nad yw wedi'i ddyfarnu. Felly, nid yw wedi'i ddsbarthu fel camgymeriad at ddibenion cymhorthdal.• Mae'r Materion hyn wedi'u hadrodd i'r Adran Gwaith a Phensiynau.	£123
LA01	Ardreth Annomestig Genedlaethol • Gwnaed addasiad cyfrannol o £8,065 i linell 5 a llinell 6.5 o'r Ffurflen Gysylltiedig.• Gwnaed addasiad o £273,000 i'r Gwerth Ardrethol Cyfanredol a ddatgelwyd yn llinell 43 o'r Ffurflen Gysylltiedig. Eitem memorandwm yw hon ac nid yw'n effeithio ar y swm sy'n daladwy gan yr Awdurdod.• Adroddwyd ar y materion hyn i Lywodraeth Cymru.• Ni wnaethant effeithio ar y swm sy'n daladwy i Lywodraeth Cymru gan yr Awdurdod.	£dim

Cyf	Sylwadau cryno	Diwygiad
PEN05	Pensiynau Athrawon Oherwydd cyfyngiadau teithio yn deillio o bandemig COVID-19 nid oeddem yn gallu adolygu'r ffurflenni cyfraniadau misol ar gyfer 2019-20. Yn hytrach, gwnaethom ddibynnu ar dystiolaeth arall a ddarparwyd gan yr Awdurdod nad oedd yn darparu'r un lefel o sicrwydd ag y byddem fel arfer yn ei gael o adolygiad o'r ffurflenni cyfraniadau misol.	£dim
	Cyfanswm effaith diwygiadau i hawliadau a ffurflenni cysylltiedig yr Awdurdod	£123

Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Fax: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: info@audit.wales

Gwefan: www.audit.wales

We welcome correspondence and
telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a
galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

